

Birželio 22-ąją Plungėje atidaryta IX Pasaulio žemaičių dailės paroda

Bonifacas VENĖGALIS

2024 m. birželio 22 d. Žemaičių dailės muziejuje (ŽDM) Plungėje iškilmingai atidaryta IX Pasaulio žemaičių dailės paroda, kurioje savo kūrinius eksponuoja daugiau kaip 80 menininkų iš Lietuvos ir užsienio. Paroda rūmuose, laikrodinėje ir žirgyne veiks iki 2024 m. gruodžio 31 dienos, o oficinoje – iki rugsėjo 30 dienos.

Parodos atidarymo ceremonija, lauke krapnojant lietučiui, prasidėjo Plungės kunigaikščių Oginskių rūmų salėse. ŽDM direktorius Alvidas Bakanauskas su didele pagarba ir dėkingumu kreipėsi į šios parodos kūrėjus, dalyvius, išsibarsčiusius po visą pasaulį ir sugrįžusius su savo kūriniais ir gausiomis dovanomis į gimtąją Žemaitiją. Pasidžiaugęs, kad ši paroda vyksta minint muziejaus 30-ies metų įkūrimo jubiliejų, direktorius pristatė parodos pagrindinę koordinatorę ir organizatorę – savo kolegę, ŽDM direktoriaus pavaduotoją dr. Jolantą Skurdauskienę, bei kuratorius: menotyrininkę Godą Giedraitytę, doc. Neringą Poškutę-Jakumienę, kultūros istoriką dr. Dangirą Mačiulį, meno istoriką dr. Viktorą Liutką, žurnalistę Moniką Petrulienę, dailėtyrininkę Skirmantę Smilingytę-Žeimiene, skulptorių Donatą Rupeiką, dailėtyrininkę Laimą Kreivyte ir parodos architektus – Vladą Balsį bei Antaną Gerliką. Nebuvo užmiršta padėkoti ir gausiam būriui kitų talkininkų bei rėmėjams.

Parodą išsamiai pristaciūsi jos kuratorė G. Giedraitytė pažymėjo, kad didžiausią šių metų parodos dalį sudaro ekspozicija „Pašaukimai“, kurioje rodomi konkurso būdu atrinkti 40-ies menininkų darbai. Užsienyje kuriančių (kviestinių) autorių paroda „Sugrįžimai“ šiemet eksponuojama rūmų pirmajame aukšte, o antrajame veikia paroda *in memoriam* „Giedantis paukštis“, skirta pirmosios Pasaulio žemaičių dailės parodos vienam iš organizatorių, šviesios atminties skulptoriui Rimantui Dauginčiui (1944–1990). Dvaro parke šį kartą

IX Pasaulio žemaičių dailės parodos plakatas

IX Pasaulio žemaičių dailės parodos atidarymo simbolinę juostelę perkerpa (iš kairės): Plungės rajono meras Audrius Klišonis, Lietuvos Respublikos kultūros ministras Simonas Kairys ir ŽDM direktorius Alvidas Bakanauskas

savo kūrinius pristato 10 skulptorių, o parodai pritaikyti rūmų rūšiai ir oficina yra tapę jaunųjų menininkų kūrinių ekspozicinėmis erdvėmis. Dvaro žirgyno pastate galima pamatyti pirmą kartą Lietuvoje eksponuojamą JAV gyvenančio iš Plungės kilusio dailininko Žilvino Kempino sukurtą instaliaciją „Tūba“, pelniusią tarptautinį pripažinimą Venecijos šiuolaikinio meno bienalėje. Laikrodinėje pristatomi pastarajame dešimtmetyje sukurti Evaldo Mikalausko grafikos kūriniai.

Parodos pagrindinė organizatorė, ŽDM direktoriaus pavaduotoja Jolanta Skurdauskienė

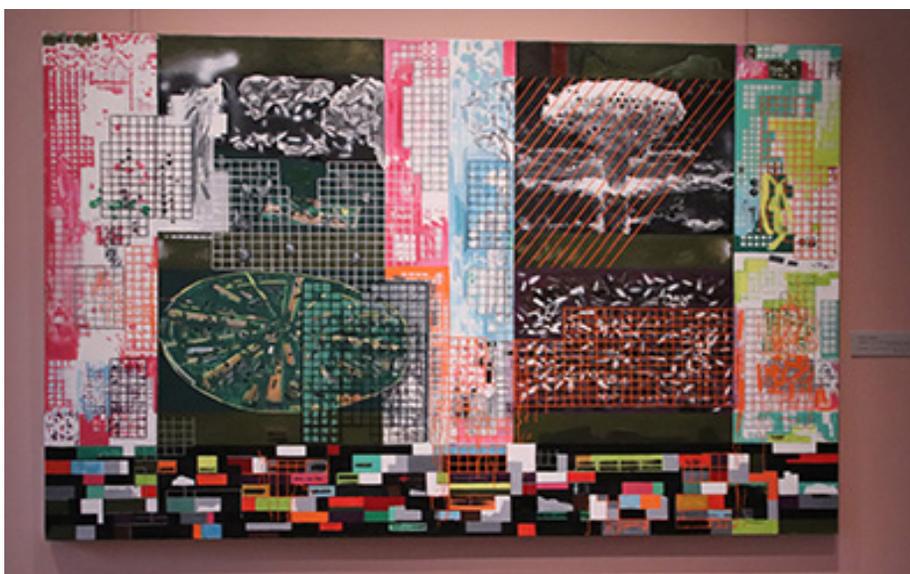

IX Pasaulio žemaičių dailės parodos atidarymo organizatorių, dalyvių ir svečių bendra nuotrauka

ŽDM direktorius Alvidas Bakanauskas

Kalbėdama parodos kuratorė N. Poškutė-Jakumienė pasidžiaugė gausiai šioje parodoje dalyvaujančiais jausniais menininkais, kurie čia eksponuoja fotografijas, tapybos, grafikos kūrinius bei animuotus vaizdus, o grupė jų (muralistai) savo sienų dekoracijomis naujam gyvenimui prikėlė šalia pagrindinio pastato esančios dar nerenovuotos ofisinės erdves. Pasak kuratorės, reikėtų neužmiršti

Parodoje eksponuojamas dailininko Kęstučio Zapkaus kūrinys

ilgėliau pasižvalgyti ir po rūmų rūsius bei rūmų antrojo aukšto ekspozicines erdves, kur savo kūrybą pristato Vilniaus dailės akademijos Telšių fakulteto studentai.

Kalbėdama J. Skurdauskienė paminėjo iššūkius, kurie muziejui kilo organizuojant šių metų parodą ir akcentavo, kad sumanymą organizuoti Pasaulio žemaičių dailės parodas lydi sėkmė. Šios parodos suburia kūrėjus, suartina žmones ir sulaukia vis daugiau plačiosios visuomenės, o taip pat parodose dalyvaujančių meno kūrėjų palaikymo, yra tapusios svarbia Žemaitijos kultūrinio gyvenimo ašimi ir jau seniai nebėra vien tik parodos siaurąja prasme. Jų metu vyksta filmų pristatymai, mokslinės konferencijos, sudaromas ir iš-

(Nukelta į 4 p.)

Dailininko Žilvino Kempino instaliacija „Tūba“

Parodoje eksponuojami spalvingi dailininko Audriaus Plioplio kūriniai

Dailininko Rimanto Dauginčio atminimui skirtos parodos „Giedantis paukštis“ fragmentai

leidžiamas parodos katalogas, taip pat ir kitos su ja susijusios knygos, meno mylėtojai kviečiami į dailės dirbtuves, edukacinius užsiėmimus, kitus parodų lydinčius renginius. Apie tai išsami informacija pateikiama nuolat atnaujinamoje muziejaus internetinėje svetainėje adresu <https://www.zdm.lt>.

J. Skurdauskienė taip pat pasidžiaugė, kad organizuojant šių metų parodą pavyko suburti labai pajėgią tikrų profesionalų komandą, kad muziejui talkino ir gausus būrys kitų žmonių

Dailininkės Elmos Šturkaitės akvarelė „Buvusios sodybos nuoroda“

Renginio metu kalbėjo ir jame dalyvavusi skulptoriaus R. Dauginčio žmona Daiva Aurelija Daugintienė. Ji padėjo parodos organizatoriams ir ypatingai parodos, skirtos R. Dauginčio atminimui, sumanytojui V. Liutkui bei pagrindiniams jos kūrėjams – V. Balsiui ir A. Gerlikui, bei pasidžiaugė, kad plačiai pasklidę vyro kūriniai surinkti į vieną vietą ir yra eksponuojami jo gimtojoje Žemaitijoje.

Parodos atidaryme dalyvavęs jos globėjas Lietuvos Respublikos kultūros ministras Simonas Kairys padėjo ŽDM vadovams už nuostabiai organizuojamas parodas, suteikiančias puikias galimybes žemaitiškų šaknų turintiems, po visą pasaulį pasklidusiems kūrėjams kas ketveri metai sugrįžti į Žemaitijos

Dailininko Edvardo Racevičiaus skulptūra „Medžiai ir žmonės“

kultūros sostine tampančią Plungę ir čia pasidalinti ne tik naujomis patirtimis, bet ir stipriu žemaitišku kūrybiniu užtaisais. Jam antrindamas Plungės rajono savivaldybės meras Audrius Klišonis pažymėjo, kad ši paroda yra puikus derinys žemaičių kūrėjų, kurie jau yra išsikovoję savo vardą pasaulyje, ir jaunų, gabių bei ambicingų žemaičių, kurie, gyvendami ir kurdami Lietuvoje, čia pristato savo naujausius darbus.

Parodos atidarymo metu muzikos garsais ir puikia aktorine vaidyba nudžiugino baltiškos atmosferinės muzikos duetas „Tykumos“ (Kristijonas Lučinskas ir Donatas Bielkauskas), kuriam talkino šokėjos Inga Kuznecova ir Gintarė Ūsė.

Perkirpus simbolinę parodos atidarymo juostelę, parodos organizatoriai ir svečiai buvo pakviesti į rūmų baliustradą bendrai nuotraukai, o visi kiti renginio dalyviai nuskubėjo apžiūrėti ekspoziciją.

Pavakary pievelėje prie uždegto Joninių laužo renginio dalyvių laukė stalas, nukrautas žemaitiško kulinarinio paveldo patiekalais: gira, rūgpieniu, cibulyne, kepta duona, 3 rūšių koše ir kitais skanumynais.

Ir aš ten buvau, skanią girą gėriau, per barzdą varvėjo, bet ir burnoj turėjau.

Filomenos Linčiūtės-Vaitekūnienės kūrinys iš ciklo „Studijos dëlionės“. II

Vaišingosios Plungės žemaitės, kulinarinio paveldo puoselėtojos

Pavakary renginio dalyviai bendravo prie laužo
Nuotraukos Bonifacio Vengalio